

دکتر کثیری نوراله (دانشگاه علم و صنعت ایران)
دکтор معیری حسین (دانشگاه صنعتی امیرکبیر)
دکتور نقدس جعفرصادق (دانشگاه صنعتی سهند)
دکتر موسوی محمود (دانشگاه فردوسی مشهد)
دکتر وفاجو لیلا (دانشگاه آزاد اسلامی- تهران جنوب)
دکتر هاشمی بحاف آبادی سمیره (دانشگاه تربیت مدرس)
دکتر یزدانیان فاطمه (دانشگاه تربیت مدرس)

دکتر پورا صفریان فاطمه (دانشگاه تهران)
دکتر پورا فشاری پیمان (دانشگاه تهران)
دکتر پهلوانزاده (دانشگاه تربیت مدرس)
دکتر خیاطی غلامعلی (دانشگاه گیلان)
دکتر دهنوی علی محمد (دانشگاه امام حسین(ع))
دکتر شفیعی سیروس (دانشگاه صنعتی سهند)
دکتر علایی ابراهیم (پژوهشگاه صنعت نفت)
دکتر کاوه فروشان داوود (دانشگاه صنعتی سهند)

هیئت داوران نشریه در دوره قبل
مهندس اشرفی اذر هدایت (شرکت مهندسان مشاور سازه)
دکتر اکیا مانданا (پژوهشکار شیمی و مهندسی شیمی ایران)
دکتر امام جمعه زهراء (دانشگاه تهران)
دکتر ایراندخت اکبر (پژوهشگاه صنعت نفت)
دکتر بدرا ناصر (دانشگاه صنعتی شریف)
دکتر بازکی محمد (پژوهشگاه مواد و انرژی)

سخن سردبیر ۰۰۰

لزوم توجه به ویرایش زبان و بیان مقالات علمی در نشریات فارسی

روشهای ممکن برای شناساندن و ترویج این واژه‌هاست. اما استادان و پژوهشگران نیز می‌توانند نقش ارزنده‌ای برای رواج این واژه‌های علمی و نهایتاً قابل فهم کردن متون علمی فارسی ایفا کنند. نشریات علمی از جمله نشریه مهندسی شیمی ایران در هر شماره خود، نتیجه فعالیتهای علمی چندین پژوهشگر را در قالب چند مقاله ارائه می‌کند. این پژوهشگران اگرچه در رشته علمی خود صاحب‌نظرند و یافته جدید علمی خود را در قالب یک مقاله ارائه می‌دارند، اما اکثر آشنایی زیادی با واژگان مصوب فرهنگستان ندارند و در نتیجه در یک شماره نشریه یک اصطلاح علمی Facultative Lagoon با برایر نهادهای مختلف فارسی بیان می‌شود و طبیعتاً سردرگمی خواننده را به دنبال دارد. متأسفانه بعضی استادان هم بر این عقیده‌اند که زبان فارسی قابلیت گسترش واژگانی علمی را ندارد و بهتر است همان واژه بیگانه به کار برده شود شود (که جای بحث آن در این سخن کوتاه نیست).

نشریه مهندسی شیمی ایران سعی دارد از این شماره با همکاری یکی از صاحب‌نظران و ویراستاران سرشناس کشور که آشنایی کامل با اکثر واژگان علمی فارسی دارد، تمامی مقالات پذیرفته شده را ویرایش کند، بهطوری که واژگان علمی به کارگرفته شده در مقالات مختلف یکسان شوند و به این ترتیب، هم خواننده‌گان به تدریج با این واژگان آشنا می‌شوند و از سردرگمی نجات می‌یابند، و هم در جهت رواج و کاربردهای واژگان مصوب فرهنگستان، گامی برداشته می‌شود.

چند سال بعد از انقلاب فعالیت دوره سوم فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای سامان دادن به برابر نهادهای واژگان و اصطلاحات فارسی واژگان و اصطلاحات بیگانه آغازشد. بیش از ۲۰۰ محقق زبان فارسی و استاد برجسته و پرسابقه علوم مختلف در زیر سقف فرهنگستان زبان و ادب پارسی با عشق و علاقه و جدیت فراوان در قالب گروههای مختلف دور هم جمع می‌شوند و با وسوسات علمی و زبان‌شناختی به وضع و انتخاب واژگان علمی مناسب برای زبان فارسی می‌پردازنند.

حاصل این تلاش سی ساله و صرف وقت چند صد هزار ساعت استادان برجسته کشور، تصویب ۱۰۰۰۰ واژه پرسامد علمی توسط شورای عالی فرهنگستان است که به صورتهای مختلف از جمله جزو، کتاب و نشر الکترونیکی در اختیار استادان و پژوهشگران و نویسندهان کتاب و مقاله‌های علمی قرار دارد.

اکنون که رونق مقاله نویسی و همین‌طور ترجمه کتابهای درسی از زبانهای بیگانه به اوج رشد خود رسیده است، در هر سال صدها کتاب درسی و هزاران مقاله علمی به زبان فارسی منتشر می‌شود، جا دارد که پژوهشگران و استادان دانشگاه این تلاش همکاران خود در فرهنگستان را ارج نهند و از این واژگان فارسی در متنهای علمی خود برای بیان مفاهیم و اصطلاحات حوزه تخصصی خود بهره گیرند. متأسفانه دیده شده است که در برابر یک واژه بیگانه، چند معادل فارسی توسط استادان مختلف وضع شده که هر یک فکر می‌کنند واژه خودشان بهترین انتخاب است و دیگر واژه‌ها را بعضاً به سخره می‌گیرند. از این موارد فراوان اتفاق می‌افتد. دانشجوی فارسی زبان در جستجوی مطلب علمی به متون مختلف مراجعه می‌کند و با دیدن این معادلهای مختلف به نوعی سرگیجه مبتلا می‌شود و در نهایت به این نتیجه می‌رسد که متون فارسی قابل فهم نیستند و بهتر است با همان زبان شکسته و الکن خود به متنهای خارجی بستنده کند.

البته یکی از وظایف فرهنگستان زبان فارسی استفاده از تمامی